

9. Das Verhalten einiger Schwermetallseifen in organischen Lösungsmitteln, *Kolloid-Z.*, **77**, 270 (1935).
10. O charakterystyce olejów smarowych, *Przem. Naft.*, **10**, nr 9 (1935).
11. O zdolności zwilżania olejów smarowych, *Przem. Naft.*, **11**, 406 (1936).
12. Die Erdoelindustrie auf dem Kongress für technische Chemie in London, *Petroleum*, **32**, nr 49 (1936).
13. Zur Analyse der Schmierole nach H. I. Waterman, *Petroleum*, **33**, nr 7 (1937); *Motorenbetrieb u. Maschinen-Schmierung*, **10**, 2 (1937).
14. Polymerisation der Kohlenwasserstoffe als Mittel zur Herstellung von Treibstoffen u. Schmierölen, *Petroleum*, **33**, 1 (1937).
15. (z J. Müllerem), The Chemical Constituents of Paraffin-base Lubricating Oils, *J. Inst. Petr. Techn.*, **23**, 669 (1937).
16. Główne kierunki rozwoju przemysłu rafineryjnego w roku 1937, *Przegl. Chem.*, styczeń 1938.
17. Oleje syntetyczne otrzymane z węglowodorów nienasyconych, *Przem. Naft.*, **13**, 381 (1938).
18. Niektóre własności roztworów gazu ziemnego w lekkich węglowodorach, *Rozprawa doktorska*, Lwów 1939.
19. Molecular Structure of Aliphatic Compounds and their Boiling Points, *J. Amer. Chem. Soc.*, **61**, 3235 (1939).
20. (z S. Klosem i S. Pilatem), Swojstwa syntetycznych smazocnych masieł. I, *Ż. prikl. Chim.*, **13**, 1369 (1940).
21. (z S. Pilatem), The Properties of Synthetic Lubricating Oils III, *Ind. Eng. Chem.*, **33**, 1382 (1941).
22. Właściwości syntetycznych olejów smarowych, *Nafta*, (1945), 58, 80.
23. Problem paliw płynnych, *Nafta*, (1945), 111.
24. (z J. Winklerem), Rozszerzenie surowcowej bazy dla paliw płynnych w oparciu o przemysł koksowniczy, *Nafta*, (1945), 162.
25. Kraking katalityczny, *Nafta*, (1945), 208.
26. (z H. Mierzeckim, S. Pilatem i J. Seredą), Otrzymywanie rozpuszczalnych w wodzie sulfozwiązków metali ciężkich, *Pat. RP* 20 728.

Podręczniki

27. *Płynne paliwa silnikowe*, Warszawa 1950.

Alicja Dorabalska i Włodzimierz Kisielow

В библиографической заметке о Станиславе Пиляте и Еве Нейман-Пилят указывается, что ученый Станислав Пилят хорошо известен в Польше и за границей своими многочисленными трудами в области химии нефти и рафинёрной промышленности, в которых, начиная с 1935 г., принимала весьма живое участие его жена Ева Нейман-Пилят, был убит гестаповцами во Львове в 1941 году в общей группе 44 польских профессоров, расстрелянных гитлеровцами.

A bibliographic notice is given concerning the work of Stanisław Pilat and Ewa Neyman-Pilat. Stanisław Pilat, well known home and abroad for his work on the chemistry and refinery of petroleum (from the year 1935 in collaboration with his wife Ewa Neyman-Pilat), was murdered by the Germans in a group of 44 Polish professors, in Lwów (1941).

Kazimierz Smoleński

(1876 – 1943)

Minęło już piętnaście lat od chwili męczeńskiej śmierci prof. Kazimierza Smoleńskiego*), zamordowanego przez hitlerowskich oprawców w więzieniu na Pawiaku w Warszawie.

Mimo tak długiego czasu pamiętam jak dziś jego siwo-niebieskie oczy, czasem groźnie, czasem łagodnie, przyjaźnie patrzące spod siwych krzaczastych brwi, zdradzające jednak zawsze wybitną inteligencję.

Mówi się, że oczy są zwierciadłem duszy, względnie umysłu, w tym przypadku — umysłu niezwykłego, który tworzył w dziedzinie technologii prace naukowe, jak na owe czasy, pionierskie, cenione nie tylko u nas w Polsce, ale daleko poza jej granicami.

Trudno jest pisać wspomnienie pośmiertne o prof. Smoleńskim, nie powtarzając choćby fragmentarycznie treści jego życiorysów poprzednio już opublikowanych. Wydaje się jednak, że zbyt mało uwypatniono jego dorobek naukowy jako technologa-organika, daleko wybiegającego swymi pomysłami poza ówczesny stan wiedzy na tym odcinku.

Chciałbym więc specjalnie podkreślić, że prof. Smoleński był nie tylko światowej sławy specjalistą w dziedzinie cukrownictwa, o czym najwięcej pisano**), ale także w Polsce pionierem szeregu prac naukowych dotyczących, według dzisiejszej nomenklatury, lekkiej syntezy organicznej. W latach trzy-

dziestych kiedy nasze zagłębienie węglowe ograniczało się do terenów położonych najbliżej Katowic, zagrożonych na wypadek wojny przez Niemców, należało w Polsce znaleźć nowe sposoby otrzymywania węglowodorów aromatycznych, gdyż najpopularniejsze, polegające na suchej destylacji węgla, mogły nam nie wystarczać.

Na zlecenie ówczesnego rządu prof. Smoleński podjął prace w kierunku aromatyzacji ropy naftowej, występującej u nas w kraju na Podkarpaciu. Jak mnie Profesor informował, problem ten został rozwiązany. Pewne fragmenty tych prac zostały opublikowane. Studiując nowoczesną literaturę chemiczną, zwłaszcza dotyczącą otrzymywania związków nienasyconych, które mają obecnie tak wielkie zastosowanie w lekkiej syntezie organicznej, zwłaszcza do produkcji monomerów, dających drogą polimeryzacji cenne tworzywa, nie sposób jest nie podziwiać głębokiej intuicji prof. Smoleńskiego, który już wtedy zdawał sobie sprawę, że produkty pirogenacji ropy naftowej są niewyczerpaną skarbnicą substratów do otrzymywania cennych związków organicznych.

Jego przewidywania sprawdziły się. Wystarczy wspomnieć że w krajach uprzemysłowionych, nawet bogatych w węgiel, a nie posiadających ropy naftowej, produkuje się masowo alkileny i alkadieny właśnie w oparciu o ten nawet importowany surowiec.

Prof. Smoleński był pierwszym i chyba jedynym w owych czasach naukowcem w Polsce, który zajmował się tworzywami sztucznymi. O jego zasługach w dziedzinie syntezy kauczuku z etanolu (ba-

*) Kazimierz Smoleński, profesor zwyczajny Politechniki Warszawskiej, kierownik Katedry Technologii Węglowodanów i Technologii Ogólnej Organicznej urodził się w r. 1876 w Mławie. Umarł zamordowany na Pawiaku w maju 1943 r.

**) T. Pietrzykowski, *Gaz. Cukr.*, 86, 129 (1946).

dania wspólne z inż. Szukiewiczem i inż. Cybulskim) wspomniano niejednokrotnie, do tej pory jednak, jak się zdaje, nie napisano o tym, że w latach 1936—1938 Profesor opracował dla Lignozy produkcję styrenu i polistyrenu, który dopiero teraz mamy zamiar wytwarzać na podstawie licencji zagranicznej!

Warto zwrócić uwagę, że w latach dwudziestych prof. Smoleński otrzymał już chlorek winylu i jego polimery. Jakże paradoksalnie na tym tle wygląda obecna sytuacja w zakresie produkcji polichloru winylu w kraju!

Rzadko się zdarza, żeby wybitny uczony był nie mniej zdolnym dydaktykiem. Obie te cechy, tak cenne u profesora wyższej uczelni, łączyły się właśnie w osobie prof. Smoleńskiego. Niektóre jego wykła-

dy to „poezja”, jaką rzadko się słyszy z ust wybitniejszych naukowców. Może czasem było w tym trochę szarży, pozy, ale wydaje mi się, że to świetnie pasowało do charakteru i ciekawej fizjonomii Profesora, a także wносиło atmosferę niezwykłości daleko odbiegającą od tej, jaka panuje nieraz w audytorium, kiedy wykład jest tylko „odrabianiem pańszczyzny”, lub tchnie schematyzmem. Wykłady przeplatał Profesor w „homeopatycznych dawkach” ciekawymi dygresjami, a czasem nawet błyskotliwymi dowcipami. Prof. Smoleński był technologiem w pełnym tego słowa znaczeniu. Nie ograniczał się bowiem do pracy w szkole, ale rozwiązywał samodzielnie procesy w skali półtechnicznej, przy czym nie obce mu były problemy maszynoznawstwa, inżynierii chemicznej i fizykochemii.

Zbudował w swoim Zakładzie dwie pół-, czy ćwierćtechniczne instalacje: doświadczalną cukrownię i gazownię olejową. Były to typowe, kompletne, miniaturowe fabryki.

Na krótko przed aresztowaniem prof. Smoleński zwierzał mi się, że po wojnie chciałby zbudować w Politechnice „mikrofabryczkę” kauczuku butadienowego, w której szkoliliby się przyszli specjaliści w tej dziedzinie. Niestety śmierć zniweczyła jego wszystkie szerokie, ciekawe i ambitne plany.

Jeden z moich kolegów, wychowanków prof. Smoleńskiego, który przebywał równocześnie z nim

na Pawiaku, widział jak gestapowcy wyprowadzali Profesora ze szpitala więziennego poza bramę, gdzie po przeciwnej stronie ulicy, w sąsiednim pustym domu rozstrzelano skazańców. Szedł blady, wycieńczony poważną chorobą, ale z dumnie podniesioną głową, bohaterski, świadomy zbliżającej się śmierci i tego, że ginie za swoją polskość i prawdziwy patriotyzm.

Cześć jego pamięci!

Stanisław Porejko

Bibliografia prof. prof. K. Smoleńskiego*)

Z dziedziny cukrownictwa

1. W sprawie metody Krausego, *Gaz. Cukr.*, 18, 579 (1901/02).
2. O analizie siarki i gazu siarkowego, *Gaz. Cukr.*, 20, 536 (1902/03).
3. O analizie elementarnej węgla kamiennego w laboratorium fabrycznym, *Gaz. Cukr.*, 21 73 (1903/04).
4. Czy należy uwzględnić osad, tworzący się przy klarowania roztworów cukru octanem ołowiu, *Gaz. Cukr.*, 21, 549 (1903/04).
5. Notatki o osadach z kotłów parowych, *Gaz. Cukr.*, 28, 141 (1906/07).
6. O składzie niecukrów buraka w latach suchych i mokrych, *Więstnik sacharnej promyślennosti*, 7, 965 (1906) (po rosyjsku); *Gaz. Cukr.*, 54, 61 (1922).
7. Notatka o „normalnym” soku ze zmarzniętych buraków, *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 27, 83 (1907) (po rosyjsku).
8. Notatki o zastosowaniu podsiarczynu sodowego do odbarwiania itd., *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 37, 84 (1907) (po rosyjsku).
9. Dcświadczenia nad zastosowaniem podsiarczanu sodowego do odbarwiania soków w cukrowniach, *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 37, 277 (1907) (po rosyjsku).
10. Wodorotlenek glinu, jako osad w cedzidłach, mechanicznych, *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 39, 140 (1909) (po rosyjsku).
11. Notatka o wodorotlenku żelaza w wapnie i cukrzanie, *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 39, 225 (1909) (po rosyjsku).
12. Niebiałkowe substancje azotowe zawarte w buraku cukrowym, Cz. I. *Więstn. sach. promyśl.*, 11, 11 (1910) (po rosyjsku), *Z. Ver. deut. Zuckerind.*, 60, 1215 (1910) (po niemiecku), *Oesterr.-Ungar. Z. Zuckerind. u. Landwirtsch.*, 40, nr 2 (po niemiecku).
13. Niebiałkowe substancje azotowe zawarte w buraku cukrowym, cz. II, *Gaz. Cukr.*, 36, 65 (1910/11), *Więstn. sach. promyśl.*, 12, 648 (1911), (po rosyjsku), *Z. Ver. deut. Zuckerind.*, 62, 791 (1912) (po niemiecku).
14. O sprzężonym kwasie glukuronowym z buraku cukrowego, *Gaz. Cukr.*, 36, 45 (1910/11), *Z. physiolog. Chemie*, 71, 266 (1911) (po niemiecku), *Więstn. sach. promyśl.*, 12, 603 (1911) (po rosyjsku).
15. Mleczan wapnia w melasie rafinerskim, *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 40, 61 (1910) (po rosyjsku).
16. (z A. Łaniewskim), Skład melasów rafinerskich, *Gaz. Cukr.*, 37, 441 (1911/12); 38, 1 (1912); *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 42, 6 (1912) (po rosyjsku).
17. Kwasy lotne melasów rafinerskich, *Gaz. Cukr.*, 38, 101 (1912); *Zapiski po sacharnej promyślennosti*, 42, 381 (1912) (po rosyjsku).
18. O glukuronidach roślinnych (streszczenie odczytu w Polskim Tow. Chem. z dn. 20. X. 1921 r); *Roczniki Chem.*, 1, 382 (1921); *Gaz. Cukr.*, 54, 49 (1922); *Przem. Chem.*, 5, 290 (1921).
19. Badania nad związkami pektynowymi, wstęp, cz. I, (z Eug. Smoleńską), cz. II (z A. Komornicką i W. Stypińskim), *Roczniki Chem.*, 3, 86 (1923).
20. Próby otrzymywania metyloglukuronidu przez utlenianie metyloglukozydu, *Roczniki Chem.*, 3, 153 (1923).

* Przedruk z bibliografii zestawionej przez T. Pietrzykowskiego, *Gaz. Cukr.*, 86, 132 (1946).

21. Kwas octowy, jako produkt hydrolizy substancji pektynowej (notatka tymczasowa), *Roczniki Chem.*, **4**, 72 (1924).
22. Badania fizycznych własności rafinady, *Gaz. Cukr.*, **56**, 302 (1924).
23. Skład chemiczny osadów z zagrzewaczy soku surowego, *Gaz. Cukr.*, **57**, 699 (1925); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 76.
24. (z H. Teraszkiewiczówną), O tzw. „drzewiastych” burakach, *Gaz. Cukr.*, **57**, 837 (1925); **58**, (1926/7); **59** 1045 (1926), *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 318.
25. (z W. Włostowską), o kwasie d-galakturnowym z substancji pektynowych, *Roczniki Chem.*, **6**, 743 (1926); *Gaz. Cukr.*, **59**, 921 (1926); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 392.
26. (z W. Reicherem), O smarach stałych, stosowanych do łożysk wirówkowych, *Gaz. Cukr.*, **59**, 1145 (1926); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 379.
27. Notatki o węglach odbarwiających (częściowo z J. Zalewskim i W. Reicherem), *Gaz. Cukr.*, **60**, 321, 354, 463 (1927); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 430.
28. (z W. Reicherem), O przykrym zapachu worków jutowych, *Gaz. Cukr.*, **61**, 569 (1927); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 280.
29. (z W. Reicherem), Ciekawy przypadek nieuregulowanego biegu pieca wapiennego, *Gaz. Cukr.*, **61**, 904 (1927); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 231.
30. (z W. Włostowską), Badania nad związkami pektynowymi, cz. III, IV, V, VI, VII., *Roczniki Chem.*, **7**, 591 (1927).
31. (z M. Werkenthinówną), Oznaczanie napięcia powierzchniowego cieczy, *Gaz. Cukr.*, **62**, 401, 433, 465 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 82.
32. (z M. Werkenthinem), Napięcie powierzchniowe rozтворów wodnych chemicznie czystej sacharczy, *Gaz. Cukr.*, **62** 529 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 104.
33. (z W. Reicherem), Studia nad piecami wapiennymi, *Gaz. Cukr.*, **62**, 217, 257, 289 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 157.
34. O konieczności stałego oznaczania CaO w soku defekowanym, *Gaz. Cukr.*, **62**, 1 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 239.
35. Jak obliczyć teoretycznie wydajność cukru i melasu z buraków, *Gaz. Cukr.*, **62**, 61 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 340.
36. O regulowaniu alkaliczności soku rzadkiego i soku gęstego, *Gaz. Cukr.*, **62**, 93 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 351.
37. Obliczenie spólczynnika nadmiaru powietrza etc. według analizy gazu saturacyjnego, *Gaz. Cukr.*, **62**, 161 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 214.
38. (z W. Reicherem), Rzeczywisty i pozorny ciężar właściwy wapieniaków i koksów oraz ich porowatość, *Gaz. Cukr.*, **62**, 693 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 227.
39. (z M. Werkenthinówną), Napięcie powierzchniowe soków i produktów w cukrowniach i rafineriach, *Gaz. Cukr.*, **62**, 777 (1928); **63**, 1, 25 (1928), *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 115.
40. (z H. Teraszkiewiczówną), Zlepki cukrowe, zawierające „dekstran”, *Gaz. Cukr.*, **63**, 53 (1928); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 365.
41. O normach sprawności pieców wapiennych i pomp gazowych, *Gaz. Cukr.*, **64**, 19, 77 (1929); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 100.
42. Wyniki ankiety o sprawności pieców wapiennych i pomp gazowych, *Gaz. Cukr.*, **64**, 465 (1929), *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 111.
43. (z W. Reicherem), Niezwykły osad z turbokompresora gazu saturacyjnego, *Gaz. Cukr.*, **65**, 505, 529 (1929); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 160.
44. O niektórych miejscach występowania „żabiego skręku” w cukrowniach, *Gaz. Cukr.*, **66**, 59 (1930), *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 364.
45. (z W. Reicherem), Niezwykłe osady z wysączyn kotłów parowych, *Gaz. Cukr.*, **67**, 25 (1930), *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 595.
46. (z M. Werkenthinówną), O suszeniu, chłodzeniu i odsiewaniu cukru białego, *Gaz. Cukr.*, **67**, 56, 81 (1930), *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 266.
47. (z W. Włostowską, A. Młynarskim) Badania nad związkami pektynowymi, cz. VIII, *Roczniki Chem.*, **10**, 328 (1930).
48. (z W. Kozłowskim), O napięciu powierzchniowym rozтворów wodnych sacharozy, *Gaz. Cukr.*, **67**, 669 (1930); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 482; *Roczniki Chem.*, **11**, 29 (1931).
49. Charakterystyka i ocena polskich cukrów białych, *Gaz. Cukr.*, **68**, 15 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 249.
50. (z W. Reicherem), Dalsze badania nad piecami wapiennymi, *Gaz. Cukr.*, **68**, 64 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 120.
51. (z H. Iwanikiem), O szybkości wypalania wapieniaków, *Gaz. Cukr.*, **68**, 69 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 145.
52. (z W. Reicherem), Charakterystyka i ocena wapieni, stosowanych w polskich cukrowniach, *Gaz. Cukr.*, **68**, 92 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 128.
53. (z W. Reicherem), Jakość gazu saturacyjnego, *Gaz. Cukr.*, **68**, 102 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 143.
54. (z W. Reicherem), Analizy wapieniaków i koksów, stosowanych przez cukrownie polskie, *Gaz. Cukr.*, **68**, 97 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 137.
55. Przerób produktów w cukrowniach polskich, *Gaz. Cukr.*, **68**, 121 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 241.
56. Badania nad gotowaniem cukrzy, *Gaz. Cukr.*, **68**, 269 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 238.
57. (z J. Zaleskim), Oczyszczanie soków w cukrowniach polskich, *Gaz. Cukr.*, **68**, 271 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 6.
58. Skład melasów polskich, *Gaz. Cukr.*, **68**, 283 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 299.
59. Węgla aktywowane, *Gaz. Cukr.*, **68**, 309 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 176.
60. Wody brudne i ściekowe w cukrowniach polskich, *Gaz. Cukr.*, **68**, 315 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 304.
61. Celity i ich zastosowanie w cukrownictwie, *Gaz. Cukr.*, **68**, 387 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 212.
62. (z J. Zaleskim), Jedna z przyczyn powstawania osadów w wyparce, *Gaz. Cukr.*, **68**, 390 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 554.
63. O pewnych przyczynach wytapiania się obmurowań paleniskowych, *Gaz. Cukr.*, **68**, 395 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 591.
64. Dalsze badania nad związkami pektynowymi, *Gaz. Cukr.*, **68**, 397 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 406.
65. (z A. Brodowskim), Badania nad koloidami melasu, *Gaz. Cukr.*, **68**, 535 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 413.
66. Badania nad koloidami soku buraczanego i soku dyfuzyjnego oraz nad ich koagulacją, *Gaz. Cukr.*, **68**, 545 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 432.
67. (z M. Werkenthinówną), O zastosowaniu celitów do filtracji w cukrowniach i rafineriach, *Gaz. Cukr.*, **68**, 751 (1931); **69**, 1 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 215.
68. (z W. Jurewiczem), Lystonol, jako antyseptyk, *Gaz. Cukr.*, **69**, 367 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 370.
69. Alkaliczność i pH przy saturowaniu soków, *Gaz. Cukr.*, **69**, 391 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 442.
70. (z M. Werkenthinówną), O nowym sposobie oczyszczania soków według prof. D. Teatiniego, *Gaz. Cukr.*, **68**, 145 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 29.
71. (z T. Pietrzykowskim), Konduktometryczne oznaczenie popiołu w cukrach białych, *Gaz. Cukr.*, **69**, 423 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 552.
72. Napięcia powierzchniowe produktów cukrowniczych, *Gaz. Cukr.*, **69**, 487 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 471.
73. Nowe metody i przyrządy do kontroli fabrykacji w cukrowniach i rafineriach, *Gaz. Cukr.*, **69**, 494 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 604.

74. (z M. Werkenthinem), Sposób D. Teatiniego w teorii i w praktyce, *Gaz. Cukr.*, **70**, 531, 559, 585 (1932); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 53.
75. (z W. Pardo), O dwuotanie i dwuazotanie kwasu poligalakturonowego (Badania nad związkami pektynowymi IX), *Roczniki Chem.*, **12**, 902 (1932).
76. (z W. Żero), Porównawcza ocena kilku gatunków węgla aktywowanych, *Gaz. Cukr.*, **72**, 206, 250 (1933); *Prace C.L.C.* w latach 1932—1933, 64.
77. Studia nad różnymi sposobami wykonania defekacji, *Gaz. Cukr.*, **73**, 99, 155 (1933); *Prace C.L.C.* w latach 1932—1933; 1; *Komunikat II*, *Gaz. Cukr.*, **75**, 157, 195 (1934); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 39. *Komunikat III*, *Gaz. Cukr.*, **80**, 200 (1937); **81**, 3 (1937), *Prace C.L.C.* w roku 1936, 1.
78. Spółczynnik czystości a zawartość popiołu w sokach i produktach cukrowniczych, *Gaz. Cukr.*, **73**, 324, 352 (1933); *Prace C.L.C.* w latach 1932—1933, 96.
79. (z M. Cichockim), O kwasie d-galakturonowym i produktach jego metylowania, (Badania nad związkami pektynowymi X), *Roczniki Chem.*, **13**, 37 (1933).
80. Oczyszczanie klarówek, *Gaz. Cukr.*, **74**, 57, 93 (1934); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 64.
81. (z J. Zaleskim), Skład chemiczny i wartość przerobowa buraków wysokocukrowych i wysokoplennych, *Gaz. Cukr.*, **74**, 150 (1934); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 1; *Publications de l'Institut Belge pour l'Amelioration de la Betterave*, **2**, 4 (1934) (po francusku).
82. (z W. Kozłowskim), Obniżające działanie sacharozy na pH alkalicznych roztworów, *Gaz. Cukr.*, **74**, 206 (1934); *Prace C.L.C.* w roku 1934 133; *Roczniki Chem.*, **14**, 1262 (1934); *Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences et des Lettres, Classe des Sc. Mathem. et Natur.*, A (1934), 162.
83. (z A. Żelaznym), O szybkości krystalizacji sacharozy, *Gaz. Cukr.*, **74**, 303 (1934); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 118; *Roczniki Chem.*, **14**, 1279 (1934); *Bulletin de l'Academie Polonaise des Sciences et de Lettres, Classe des Sc. Mathem et Natur.*, A (1934), 172; *Bull. Assoc. Chim. Sucr.*, **52**, 6 (1935) (po francusku).
84. Oznaczanie wartości przerobowej buraków cukrowych, *Gaz. Cukr.*, **75**, 301 (1934); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 16.
85. (z T. Pietrzykowskim), Konduktometryczne oznaczenie popiołu w sokach surowych, *Gaz. Cukr.*, **75**, 263 (1934); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 20; *Publications de l'Institut Belge pour l'Amelioration de la Betterave*, **3**, 295 (1935); *Sucr. Belge*, **54**, 321, 344 (1935).
86. (z A. Złotnikiem), O redukcji kwasu galakturonowego i estru metylowego metylagalakturonidu, *Roczniki Chem.*, **14**, 1270 (1934); *Bulletin de l'Acad. d. Sc. et d. Lettres, Classe d. Sc. Mathem. et Natur.*, A (1934), 293.
87. Skład chemiczny „dzikiego buraka”, *Gaz. Cukr.*, **76**, 69 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 142.
88. O materiale buraczanym, przerabianym przez cukrownie polskie, słów kilka, *Gaz. Cukr.*, **76**, 141 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 1.
89. Zabarwienie, pH i zawartość cukru przemienionego w melasach, *Gaz. Cukr.*, **76**, 171 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 110.
90. Dzisiejszy stan kwestii oczyszczania soków cukrowniczych, *Gaz. Cukr.*, **77**, 35, 69 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 16.
91. O kwaśnej saponinie buraczanej, *Gaz. Cukr.*, **77**, 308 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 83; *Roczniki Chem.*, **15**, 554 (1935).
92. (z M. Werkenthinem), Defekacja teoretyczną dawką wapna, *Gaz. Cukr.*, **77**, 233 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 55.
93. (z W. Żero), Rozpuszczalność wapna w wodzie i w roztworach sacharozy, *Gaz. Cukr.*, **77**, 277 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 68; *Roczniki Chem.*, **16**, 24 (1936); *Bulletin de l'Academie Polonaise d. Sc. et de L., Cl. de Sc. Mathem. et Natur.*, A (1935), 586.
94. (z Zaleskim), Cukrowość buraków przerabianych przez cukrownie polskie w dziesięciolecie 1925—1934, *Gaz. Cukr.*, **78**, 157 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 7.
95. Metodyka doświadczeń nad różnymi sposobami wykonania defekacji, *Gaz. Cukr.*, **78**, 295 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1935, 93.
96. (z W. Kozłowskim), Skręcalność optyczna alkalicznych roztworów sacharozy, *Gaz. Cukr.*, **78**, 255 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1936, 103; *Roczniki Chem.*, **16**, 270 (1936); *Bull. Assoc. Chim. Sucr.*, **53**, 11 (1936); *Bull. de l'Acad. Polon. d. Sc. et d. L., Classe d. Sc. Mathem. et Natur.*, A (1936), 345.
97. Ocena wartości technicznej węgla aktywowanych, *Gaz. Cukr.*, **79**, 177 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1936, 70.
98. (z S. Porejko), pH roztworów wapna w wodzie i w roztworach sacharozy, *Gaz. Cukr.*, **79**, 58 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1936, 95; *Roczniki Chem.*, **16**, 281 (1936); *Bull. de l'Acad. Polon. d. Sc. d. L., Classe d. Sc. Mathem. et Natur.*, 1936.
99. (z T. Pietrzykowskim), Konduktometryczne oznaczenie popiołu w sokach surowych, *Komunikat II*, *Gaz. Cukr.*, **79**, 75 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1936, 80; *Publications de l'Institut Belge pour l'Amelior. d. la Betterave*, **4**, 5 (1936).
100. (z M. Werkenthinem i W. Żero), O cedzeniu w błotniarkach, *Gaz. Cukr.*, **80**, 36, 74 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1936, 23.
101. (z J. Zaleskim), Ocena kilku polskich węgla aktywowanych, *Gaz. Cukr.*, **82**, 139 (1938); *Prace C.L.C.* w latach 1937—1938, 8.
102. (z G. Openheimem), Skład chemiczny mięszu buraków „miękkich” i „twardych”, *Gaz. Cukr.*, **82**, 171 (1938); *Prace C.L.C.* w latach 1937—1938, 1.
103. (z T. Pietrzykowskim), O „Kollaktywicie” i jego zastosowaniu w cukrownictwie, *Gaz. Cukr.*, **83**, 225, 257 (1938); *Prace C.L.C.* w latach 1937—1938, 98.
104. (z T. Pietrzykowskim), O szybkości saturacji, *Gaz. Cukr.*, **85**, 133 (1939).
105. Korespondencje z cukrowni, *Gaz. Cukr.*, **18**, 565 (1901/02), **19**, 294 (1902/03), **21**, 114 (1903/04).
106. W sprawie nauczania cukrownictwa w wyższych szkołach technicznych, *Zapiski po sacharnej promyslnosti*, **39**, 225 (1909) (po rosyjsku).
107. O niecukrach buraka (odczyty na akademickich kursach cukrowniczych w Warszawie w maju 1912 r.), *Gaz. Cukr.*, **39**, 383 (1912/13); *Zapiski po sacharnej promyslnosti*, **43**, 97 (1913) (po rosyjsku).
108. Referaty z „Gazety Cukrowniczej”, *Zapiski po sacharnej promyslnosti w rocznikach 1907—1914*.
109. Artykuły z dziedziny chemii i technologii węglowodanów — oryginalnie opracowane — w „Encyklopedii technicznej Luegera” (wyd. ros. litery: B—R, 1913—1915 r.).
110. Kilka uwag w sprawie przerobu zepsutych buraków, *Gaz. Cukr.*, **52**, 103 (1920).
111. Z powodu artykułu p. J. Rodysa „O tzw. azocie szkodziwym przy przerobie nadpsutych buraków”, *Gaz. Cukr.*, **52**, 188 (1920).
112. Z powodu pracy p. H. Gaertnera „O węglowodanach mięszu buraczanego”, *Gaz. Cukr.*, **52**, 201 (1920).
113. Wrażenia z wycieczki do cukrowni poznańskich (odczyt w Kole Techników Cukrowników w dniu 12. IV. 1920 r.), *Gaz. Cukr.*, **52**, 457 (1920); **53**, 8 (1921).
114. O glicerynie fermentacyjnej z cukru (odczyt w Kole Techników Cukrowników w styczniu 1921 r.), *Gaz. Cukr.*, **53**, 41 (1921).
115. O przerobie buraków w latach suszy, *Gaz. Cukr.*, **53**, 344 (1921).
116. O gospodarce cieplnej w cukrowni, *Mechanik*, **3**, 225 (1921).
117. Perspektywy rozwoju gospodarki cieplnej w cukrowni, *Gaz. Cukr.*, **53**, 418 (1921).
118. W sprawie polskiego słownictwa chemicznego w dziedzinie węglowodanów, *Gaz. Cukr.*, **54**, 187 (1922).
119. Kilka słów z powodu artykułu p. J. Białka „Oznaczanie współczynnika czystości produktów cukrowych metodą rozcieńczania”, *Gaz. Cukr.*, **54**, 196 (1922).
120. O roślinnych węglach odbarwiających, *Gaz. Cukr.*, **54**, 251, 573 (1922).
121. Rola przemysłu cukrowniczego w życiu gospodarczym Polski, *Przem. Chem.*, **6**, 275 (1922).

117
219

122. Urządzenia techniczne amerykańskich cukrowni, *Gaz. Cukr.*, 56., 9 (1924).
123. Zastosowanie norytu w rafinerii czeskiej Ratborz, *Gaz. Cukr.*, 56, 53 (1924).
124. Nowsze prace w zakresie oczyszczania soków, *Gaz. Cukr.*, 56, 131, 165 (1924).
125. Nowy typ skrzynki nożowej A. Paschen'a, *Gaz. Cukr.*, 57, 868 (1925); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 337.
126. Z wędrówki po cukrowniach, *Gaz. Cukr.* 57, 665, 691, 823, 851, 873 (1925); 58, 26 (1926).
127. Przyczynki do poznania roli koloidów w cukrownictwie buraczanym, *Gaz. Cukr.*, 59, 1264 (1926); 60, 197, 235 (1927); *Prace C.L.C.* 1926/27, 40.
128. Redakcja „Sprawozdań z czasopism obcych”, *Gaz. Cukr.*, 60, 61 (1927).
129. Nowe prądy w chemii cukrowniczej (odczyt na VI Zjeździe Cukrowników Rzeczypospolitej Polskiej), książka ku upamiętnieniu stulecia cukrownictwa polskiego, Warszawa, 1—3 września 1927, 71; *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 23.
130. *Sprawozdanie z działalności Centralnego Laboratorium Cukrowniczego w latach 1926 i 1927*, *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 1.
131. Szybka ocena dobroci wapna, *Gaz. Cukr.*, 61, 935 (1927); *Prace C.L.C.* w latach 1926/27, 236.
132. W sprawie fałszowania piwa słodowego sacharyną, *Gaz. Cukr.*, 65, 404 (1929); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 625.
133. (z A. Siwickim), W sprawie Cukrowniczej Stacji Doświadczalnej w Politechnice Warszawskiej, *Komunikat I*, *Gaz. Cukr.*, 56, 643 (1924); *Komunikat II*, *Gaz. Cukr.*, 57, 304 (1925); *Komunikat III*, *Gaz. Cukr.*, 60, 703 (1927); *Komunikat IV*, *Gaz. Cukr.*, 65, 567 (1929); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 632; *Komunikat V*, *Gaz. Cukr.*, 72, 85 (1933); *Prace C.L.C.* w latach 1932—1933, 202.
134. Oczyszczanie soków w czasie kampanii bieżącej (1929/1930 r.), *Gaz. Cukr.*, 65, 587 (1929); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 20.
135. O najkorzystniejszym czasie trwania kampanii, *Gaz. Cukr.*, 66, 565, 593 (1930)
136. O przerobieniu buraków sposobem Komersa i Cukera, *Gaz. Cukr.*, 66, 350 (1930); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 23.
137. O nowym sposobie oczyszczania soków metodą prof. Dario Teatini, *Gaz. Cukr.*, 67, 376 (1930) (wg *La Sucrerie Belge*, 49, czerwiec 1930), *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, 26.
138. Działalność Centralnego Laboratorium Cukrowniczego w latach 1929 i 1930, *Gaz. Cukr.*, 68, 9, 63, 92, 121, 269, 309, 387, 535 (1931); 69, 391, 423, 487 (1931); *Prace C.L.C.* w latach 1928—1931, XXIII.
139. Rola chemika w cukrowni, *Życie Cukrownicze*, czerwiec 1932, 40 (Numer jubileuszowy).
140. Oczyszczanie soków sposobem T-wa „Mutosel”, *Gaz. Cukr.*, 72, 144 (1933); *Prace C.L.C.* w latach 1932—1933, 47.
141. *Sprawozdanie z działalności Centralnego Laboratorium Cukrowniczego za okres od 1. X. 1932 r. do 1. X. 1933 r.*, *Gaz. Cukr.*, 73, 293 (1933); *Prace C.L.C.* w latach 1932—1933, VII.
142. (z M. Werkenthinem), *Sprawozdanie z pierwszego posiedzenia Polskiego Komitetu Analityki Cukrowniczej w dniu 22. I. 1935 r.*, *Gaz. Cukr.*, 76, 117 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1934, 195.
143. (z M. Werkenthinem), *Sprawozdanie z III Międzynarodowego Kongresu Technologii i Chemii Przemysłów Rolnych*, *Gaz. Cukr.*, 75, 1 (1934), *Prace C.L.C.* w roku 1934, 184.
144. (z A. Siwickim), Doświadczalna cukrownia w Zakładzie Technologii Węglowodanów Politechniki Warszawskiej, *Przem. Chem.*, 18, 289 (1934) (Zeszyt Jubileuszowy).
145. *Sprawozdanie z działalności Centralnego Laboratorium Cukrowniczego w 1933/34 roku*, *Gaz. Cukr.*, 76, 3 (1935); *Prace C.L.C.* w roku 1934, V.
146. *Centralne Laboratorium Cukrownicze w dziesięciolecie 1925—1935 r.*, *Gaz. Cukr.*, 78, 185 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1935, V.
147. *Sprawozdanie z drugiego posiedzenia Polskiego Komitetu Analityki Cukrowniczej*, *Gaz. Cukr.*, 78, 348 (1936); *Prace C.L.C.* roku 1936, 206.
148. (z M. Werkenthinem), „Collactivit” — nowy środek pomocniczy do cedzenia i odbarwiania produktów cukrowniczych, *Gaz. Cukr.*, 80, 12 (1937); *Prace C.L.C.* w roku 1936, 189.
149. IX Zjazd Międzynarodowej Komisji do Ujednostajnienia Metod Analityki Cukrowniczej, *Gaz. Cukr.*, 79, 222 (1936); *Prace C.L.C.* w roku 1936, 209.
150. *Sprawozdanie z działalności Centralnego Laboratorium Cukrowniczego w 1936 roku*, *Gaz. Cukr.*, 81, 121 (1937); *Prace C.L.C.* w roku 1936, V.
151. (z M. Werkenthinem), Dikalit — nowy środek ułatwiający cedzenie, *Gaz. Cukr.*, 82, 180 (1938); *Prace C.L.C.* w latach 1937—1938, 133.
152. *Sprawozdanie z działalności Centralnego Laboratorium Cukrowniczego w latach 1937 i 1938*, 168, *Prace C.L.C.* w latach 1937—1938, XI.

Z innych dziedzin

153. (z E. Wintersteinem), Beiträge zur Kenntniss der aus Cerealien darstellbaren Phosphatide, *Z. physiolog. Chemie*, 58, 506; Zur Kenntniss der aus Weizenkeimen darstellbaren Phosphatide, *Z. physiolog. Chemie*, 58, 522.
154. W kwestii substancji macierzystej moczu, powodującej reakcję Cammidge'a, *Chemik Polski*, 8, 149 (1910); *Z. physiolog. Chemie*, 60, 119.
155. (z Eugenią Smoleńską), O alkilowaniu amoniaku i amin, *Roczniki Chem.*, 1, 232 (1921).
156. Badania nad pirogenacją ropy naftowej, cz. I (Odczyt w Pol. Tow. Chem. 3. II. 1921 r.), *Przem. Chem.*, 5, 201, 237 (1921).
157. O bezpośrednim nitrowaniu małopolskich benzyn aromatycznych, *Roczniki Chem.*, 2, 450 (1922).
158. O chlorowaniu gazów od pirogenacji ropy, *Roczniki Chem.*, 2, 451 (1922).
159. Badania nad pirogenacją ropy naftowej, cz. II, *Przem. Chem.*, 6, 250, 280 (1922).
160. (z M. Struszyńskim, R. Dobrowolskim i R. Małachowskim), Studia technochemiczne nad małopolskimi ropami naftowymi, Praca I — badanie tzw. „ekstraktu toluolowego”, *Przem. Chem.*, 7, 217, 257 (1923).
161. Studia nad otrzymywaniem niektórych produktów chemicznych z etylenu lub gazów, zawierających etylen, *Przem. Chem.*, 11, 146 (127).
162. (z W. Bądryńskim), Upłynnianie asfaltu naftowego — metodą Bergiusa, *Przem. Chem.*, 12, 117 (1928).
163. (z S. Kowalewskim), Paliwo ciekłe z etylenu, *Przem. Chem.*, 18, 546 (1934), *Bull. de l'Acad. Polon. d. Sc. et d. Lettres, Classe d. Sc. Mathem. et Natur. A* (1934), 315 (po francusku).
164. (z S. Kowalewskim), Pirogenetyczny rozkład alkoholu etylowego pod wysokim ciśnieniem, *Przem. Chem.*, 18, 551 (1934).
165. *Historia przemysłu chemicznego i widoki jego rozwoju w Polsce*, Praca Polskiej Narady Ekonomicznej w Petersburgu, tom III, cz. I, Warszawa, 1919.
166. Rosyjski przemysł chemiczny w czasie wojny wszechświatowej, *Roczniki Chem.*, 1, 40 (1921).
167. Technologia chemiczna jako nauka (wykład wstępny w Politechnice Warszawskiej w listopadzie 1919 r.), *Przem. Chem.*, 5, 1, 39 (1921).
168. O polskim przemyśle chemicznym, *Gaz. Cukr.*, 53, 190 (1921).
169. Linie wytyczne przy określaniu wysokości opłaty celnej ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb przemysłu chemicznego, *Przem. Chem.*, 6 217 (1922).
170. Podstawowe zasady technologii chemicznej, *Roczniki Chem.*, 4, 149 (1924), *Gaz. Cukr.*, 57, 69 (1925); *Przem. Chem.*, 9, 21 (1925).
171. *Co Polska traci skutkiem niedostatecznego uprawiania nauki?* Chemia i Technologia Chemiczna, Nauka Polska, tom V, r. 1925.
172. (z S. Kowalewskim), Doświadczalna gazownia olejowa przy Zakładzie Technologii Ogólnej Organicznej Politechniki Warszawskiej, *Przem. Chem.*, 18, 283 (1934).
173. Syntetyczne surowce, *Gaz. Cukr.*, 83, 115, 149 (1938); *Prace C.L.C.* w latach 1937—1938, 171.

Patenty polskie

1. Pat. RP 90, Sposób wprowadzania alkilowych grup do rdzenia amin aromatycznych.
2. Pat. RP 91, Sposób alkilowania amoniaku oraz amin itd.
3. Pat. RP 153, Sposób otrzymywania kleju z wyłódków buraczanych.
4. Pat. RP 770, Sposób wykonywania pirogenacji ropy.
5. Pat. RP 780, Sposób wykonywania pirogenacji ropy.
6. Pat. RP 1167, Sposób otrzymywania kleju mieszanego.
7. Pat. RP 1570, Sposób podwyższania wartości opałowej gazów.
8. Pat. RP 1746, Sposób wykonywania hydrolizy węglowodanów złożonych.
9. Pat. RP 1747, Sposób otrzymywania syropu fruktozowego z bulwy ziemnej.
10. Pat. RP 1787, Sposób otrzymywania alkoholu metylowego z wyłódków buraczanych.
11. Pat. RP 1792, Sposób otrzymywania sadzy i technicznego wodoru przez pirogenację destylatów ropy naftowej.

Na niektóre z opatentowanych w kraju metod uzyskano również patenty niemieckie, czeskie, francuskie, austriackie i in.

Профессор химической органической технологии Варшавского политехнического института Казимеж Смоленский, пользующийся широкой известностью как технолог в области сахароварения и нефтяных продуктов, был крупным ученым и выдающимся педагогом. Он был убит в 1943 г. в Варшаве гитлеровскими захватчиками.

Kazimierz Smoleński, the prominent and well known technologist in the sugar and petroleum industry, professor of the chemical organic technology at the Technical High School in Warszawa, is characterized as a scientist of highest didactic ability. He was murdered by the Germans in Warszawa in 1943.

Edward Sucharda

(1891 – 1947)

W lipcu 1957 roku minęła 10 lat od śmierci organizatora Politechniki Wrocławskiej i pierwszego jej prorektora dr Edwarda Suchardy, profesora chemii organicznej Uniwersytetu i Politechniki we Wrocławiu.

Prof. Sucharda był uczniem znakomych uczonych polskich: Pawlewskiego, Syniewskiego, Wiśniowskiego i Niementowskiego. Studia akademickie

kroki w pracy naukowej. Wspólnie z prof. Niementowskim pracuje nad kwestiami karboksylowymi pochodnych 4-hydroksychinoliny oraz otrzymuje kilka nowych związków pochodnych 2,5-naftyrydyny.

Po siedmioletniej pracy pod kierunkiem prof. Niementowskiego 28-letni Sucharda obejmuje w r. 1919 kierownictwo Katedry Chemii Ogólnej na Wydziale Rolniczo-Lasowym Politechniki Lwowskiej, a w r. 1920 habilituje się w zakresie chemii organicznej. W r. 1923 jest już profesorem zwyczajnym chemii ogólnej. Po niespodziewanej śmierci prof. Niementowskiego w roku 1925 obejmuje Katedrę Chemii Organicznej na Wydziale Chemicznym, jedną z dwóch katedr powstałych w wyniku podziału Katedry Chemii Ogólnej. Katedrą tą Sucharda kieruje nieprzerwanie w ciągu 20 lat, tj. do roku 1945.

Działalność naukowa prof. Suchardy dotyczy głównie chemii związków heterocyklicznych, a więc tej dziedziny chemii, z którą zapoznał się najpierw jako uczeń prof. Niementowskiego. Dążąc do syntezy σ -piroindyga, prof. Sucharda opracowuje nową ekonomiczną metodą otrzymywania kwasu chinolinowego, która polega na utlenieniu 8-hydroksychinoliny kwasem azotowym. Dysponując wygodnym sposobem otrzymania kwasu chinolinowego prof. Sucharda dokonuje syntezy σ -piroindyga uprzedzając chemików zagranicznych, którzy prowadzili bezskutecznie doświadczenia zmierzające do tego samego celu. Nieco później, wspólnie z E. Płazkiem, ogłasza pracę nad syntezą tio- σ -piroindyga. Z wielu innych prac na uwagę zasługuje ogłoszona wspólnie z B. Bobrańskim synteza 1,5-naftyrydyny — pierwsza w chemii związków heterocyklicznych udana synteza wolnego układu naftyrydynowego.

Ciekawe wyniki uzyskuje Sucharda w badaniach nad przebiegiem klasycznej syntezy związków chinoliny według Skraupa. Wspólnie z T. Mazońskim stwierdza wówczas, że obok chinoliny w reakcji tej tworzy się p-aminofenol, 6-hydroksychinolina i 8-hydroksychinolina. Związki te powstają z używanego w charakterze utleniacza nitrobenzenu, który ulega redukcji na fenylohydroksyloaminę, przegr-

ukończył w Politechnice Lwowskiej uzyskując w r. 1914 stopień doktora nauk technicznych. Miał wówczas lat 23.

Kariere naukową rozpoczął prof. Sucharda bezpośrednio po zakończeniu studiów akademickich w r. 1912. Został wówczas asystentem Katedry Chemii Ogólnej Politechniki Lwowskiej. Kierownikiem tej katedry był prof. dr Stefan Niementowski, znakomity chemik-organik, uczeń C. Liebermannna i A. Baeyera. Zainteresowania prof. Niementowskiego leżały w zakresie chemii azotowych związków heterocyklicznych. Tutaj młody asystent stawia pierwsze

118
227